

Pomoc psychologiczna

Osoby wykluczone, poszukując pomocy psychologicznej, trafiają najczęściej do ośrodków zajmujących się psychomanipulacją w sektach (należy zaznaczyć, że Świadkowie Jehowy są zarejestrowanym, legalnie działającym w naszym kraju związkiem wyznaniowym, trzecim pod względem wielkości, jeśli rozpatrujemy liczbę członków, gdyż w 2014 roku Główny Urząd Statystyczny podawał liczbę ponad 124 tysięcy aktywnych głosicieli¹⁷, a każdy ochrzczony świadek Jehowy powinien być głosicielem). Brakuje specjalistów zajmujących się kwestią całkowitej izolacji wynikającej z mechanizmu wykluczenia w środowisku Świadków Jehowy. Osoby te zostają często pozostawione same sobie z całym bagażem negatywnych doświadczeń i bez społecznego wsparcia. Pomoc oferuje wiele ośrodków działających przy innych związkach wyznaniowych, co jest nie do zaakceptowania dla wielu byłych Świadków Jehowy, którzy przez swoje doświadczenia czują się zrażeni do jakichkolwiek form zinstytucjonalizowanej religii. Pozyskiwanie nowych członków swojego wyznania, korzystając z sytuacji, w jakiej znajdują się wykluczeni, wydaje się również etycznie naganne. Pojawia się potrzeba zorganizowania specjalistycznej pomocy psychologicznej dla osób wykluczonych z organizacji Świadków Jehowy. W naszym kraju jest to nowe zjawisko, któremu nie poświęca się uwagi w publikacjach z zakresu psychologii czy socjologii religii.

Skala zjawiska

Trudno jest oszacować liczbę osób wykluczonych. Na podstawie liczby osób chętnych do udzielenia wywiadu na temat zjawiska wykluczenia, które zgłosiły się do autora artykułu można śmiało mówić o setkach, a być może tysiącach takich przypadków. Autorzy petycji do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 31 sierpnia 2016 r. piszą o setkach tysięcy ludzi poszkodowanych przez politykę wykluczeń¹⁸, ale trudno jest oszacować, jaką dokładnie grupę mają na myśli i skąd pochodzą te dane. Prawdopodobnie chodzi o wszystkich Świadków Jehowy i ich rodziny.

¹⁷ Wyznania religijne w Polsce 2012-2014, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2016, s. 130.

¹⁸ <https://bip.mswia.gov.pl/download/4/28857/file.file>, dostęp: 12.07.2017 r.

Na zamieszczonej w Internecie Międzynarodowej Mapce ex Świadków Jehowy i ich Przyjaciół¹⁹ swoje dane zamieściło ponad 300 osób, z czego zdecydowana większość z Polski lub z polonii za granicą. Mapa została stworzona przez byłych Świadków Jehowy z Polski w celu umożliwienia wykluczonym i odłączonym znalezienia oparcia w ludziach o podobnych doświadczeniach.

Obecnie autor prowadzi badania na temat zjawiska wykluczenia prowadząc wywiady z byłymi Świadkami Jehowy i osobami, które pozostają w organizacji, częstokroć ukrywającymi swoje poglądy z uwagi na strach przed wykluczeniem²⁰.

Podsumowaniem artykułu niech będzie cytata z „Kryzysu sumienia” Raymonda Franza: „To, co dzieje się wśród Świadków Jehowy stanowi materiał do ciekawego a zarazem skłaniającego do myślenia studium natury ludzkiej. Obok tych bowiem, którzy ze względu na swoje sumienie nie cofnęli się przed wyłączeniem z Organizacji, warto pomyśleć o większości tych, którzy czuli się zobowiązani uznać, a nawet poprzeć takie wyłączenie, o tych, którzy zdecydowali się zerwać stosunki rodzinne czy też zaniechać długoletnich przyjaźni. Nie ma wątpliwości co do szczerości wielu spośród nich. Niewątpliwie odczuwali oni i nadal odczuwają ból, niosąc ciężar decyzji, których podjęcie uznali za swój religijny obowiązek. Jakie przekonania i jaki sposób myślenia były motywem takiego a nie innego ich postępowania?”. Na to pytanie autor próbuje uzyskać odpowiedzi.

Autor dziękuje za pomoc w przygotowaniu artykułu Kancelarii Radcy Prawnego Piotr Motyl. Wszystkie cytowane przepisy prawne pochodzą z opinii prawnej przygotowanej przez ww. Kancelarię.

Mariusz Sobkowiak – pedagog, prezes Stowarzyszenia na rzecz Innowacji Społecznych „NOVUM”.

¹⁹ goo.gl/g8oZwZ, dostęp: 13.07.2017 r.

²⁰ Rzecznik Świadków Jehowy w Polsce z Biura Głównego w Nadarzynie odmówił udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące zjawiska wykluczenia i liczby osób wykluczonych. Starsi zbiorów, z którymi autor się kontaktował również odmówili udziału w badaniach, a spośród wiernych organizacji, którzy popierają mechanizm wykluczenia, do chwili obecnej wywiadu udzieliła jedna osoba.

Zadanie finansowane ze środków NPZ na lata 2016-2020

Fundacja ETOH realizuje na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych projekt Opracowanie nowych narzędzi i procedur do pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym - nazwa własna projektu „Rodzina Miśków”.

„Rodzina Miśków” to zestaw narzędzi i procedur do pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym.

Projekt zakłada dostarczenie „Rodziny Miśków” do 500 placówek wsparcia dziennego i innych miejsc udzielających pomocy dzieciom. Zapraszamy do wzięcia udziału w tym przedsięwzięciu.

Więcej informacji można uzyskać kontaktując się z Centrum Edukacyjnym Profilaktyki Problemowej Fundacji ETOH: tel. 22/836 80 89, tel. 22/439 03 11; e-mail: npzswietlice@etoh.edu.pl